

Опис навчальної дисципліни «Релігійний та паломницький туризм»

П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання НПП: Вішнікіна Любов Петрівна, доктор педагогічних наук, професор (lpvishnikina@gmail.com)

Кафедра: географії та методики її навчання (корпус № 1, каб. 9)

Факультет: історії та географії

Назва освітньої (освітніх) програми (програм), для якої (яких) пропонується НД: «Туризм»	Мета: формування знань здобувачів освіти щодо сучасних особливостей релігій різних регіонів світу; здатності визначати сучасні тенденції та проблеми розвитку релігійного та паломницького туризму на основі аналізу його теоретичних засад і основних чинників; вміння на основі просторового аналізу розташування об’єктів релігійного паломництва в Україні та світі розробляти релігійно-паломницький тури.
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	
Семестр: 3 Статус НД: вибіркова Кількість кредитів/годин: 4/120 Види індивідуальних завдань: не передбачено	Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни: Основи туризмознавства, Туристично-рекреаційні ресурси України, Шкільне географічне краєзнавство.
Мова викладання: українська	Очікувані результати навчання(РНД): 1) знати загальні відомості, основні поняття, завдання та цілі релігійного туризму; 2) оволодіти термінологією, основними методами, що використовується при дослідженнях релігійних рекреаційно-туристичних ресурсів; 3) аналізувати чинники просування, удосконалення та розвитку релігійного туризму; 4) вміти орієнтуватися в потребах і тенденціях ринку релігійного туризму; 5) критично осмислювати і аналізувати релігійні особливості населення різних регіонів світу та України; 6) збирати та обробляти інформацію щодо релігійних рекреаційно-туристичних ресурсів світу та України; 7) систематизувати та узагальнювати одержувану інформацію про потреби та тенденції розвитку релігійного туризму; 8) самостійно аналізувати тенденції розвитку паломницького туризму.
Вид підсумкового контролю: залік	
Теми аудиторних занять та самостійної роботи: 1. Поняття і суть релігійного туризму і паломництва. Релігійні рекреаційно-туристичні ресурси. 2. Передумови розвитку релігійного туризму. 3. Релігії світу та їх розподіл частинами світу. 4. Християнство. Історія розвитку. Розподіл християнства. 5. Православ’я, католицизм, протестантизм (історія, особливості, основні центри). 6. Особливості християнського храму. Монастирі. Православні та католицькі. Монастирі України 7. Визначні християнські паломницькі центри світу та України 8. Особливості мусульманства. Визначні паломницькі центри 9. Особливості іудаїзму, буддизму.	

10. Особливості релігій Африки.

Форми і методи навчання:

Методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, групового вирішення проблемних задач).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (інструктаж, пояснення, бесіда, дискусія); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання).

Форми організації навчання: лекції (лекція-дискусія); практичні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна, консультації).

Система оцінювання:

– методи оцінювання:

1. *Усний контроль* (усний індивідуальний, усний фронтальний, усний кооперовано-груповий);
2. *Письмовий контроль* (письмовий індивідуальний, письмовий фронтальний);
3. *Графічний контроль* (розробка маршрутів турів);
4. *Тестовий контроль*;
5. *Контроль практичної діяльності* (виконання контрольних практичних завдань);
6. *Метод самоконтролю*.

– критерії оцінювання:

Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	Відмінно – знання особливостей релігійних туристично-рекреаційних ресурсів на території України та світу, вміння аналізувати закономірності поширення об'єктів релігійно-паломницького туризму на основі використання культових об'єктів, оцінювати різні види релігійних туристично-рекреаційних ресурсів, давати їм характеристики, повне і ґрунтовне розкриття основних понять курсу та відмінне виконання практичних і самостійних завдань, лише з несуттєвими неточностями. Студент вміє застосовувати принципи і методи проведення науково-дослідних робіт у галузі досліджень релігійних туристично-рекреаційних ресурсів.
75-89	Добре – знання особливостей релігійних туристично-рекреаційних ресурсів на території України та світу, вміння аналізувати закономірності поширення об'єктів релігійно-паломницького туризму на основі використання культових об'єктів з неточностями та незначними помилками, оцінювати різні види релігійних туристично-рекреаційних ресурсів, давати їм характеристики з неточностями та незначними помилками, деякі неточності у визначенні суті основних понять курсу, виконання практичних і самостійних завдань з кількома помилками. Студент застосовує принципи і методи проведення науково-дослідних робіт у галузі досліджень релігійних туристично-рекреаційних ресурсів лише під керівництвом викладача.

60-74	Задовільно – загалом демонструє знання змісту тем курсу, володіє мінімальним набором понять, недостатньо орієнтується у складі та розміщенні релігійних туристично-рекреаційних ресурсів України та світу, слабке розуміння основних методів та прийомів аналізу релігійних туристично-рекреаційних ресурсів, утруднення у характеристиці територіальної організації релігійних туристично-рекреаційних ресурсів України та світу, розкриття основного змісту теоретичних питань, але не повне, із значними помилками. Часткове виконання практичних і самостійних завдань зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.
35-59	Незадовільно – демонструє слабке знання змісту дисципліни, видів туристично-рекреаційних ресурсів України та світу, недостатньо орієнтується у розміщенні різних видів релігійних туристично-рекреаційних ресурсів України та світу, дає неповні характеристики районів і об'єктів релігійно-паломницького туризму, слабке розуміння основних методів та прийомів оцінки релігійних туристично-рекреаційних ресурсів, фрагментарні знання основних термінів і понять курсу, невиконання або неправильне виконання основної кількості практичних і самостійних робіт з правом повторної передачі.
0-34	Незадовільно – демонструє незнання змісту тем курсу, не володіє мінімальним набором понять, не орієнтується у розміщенні основних об'єктів релігійно-паломницького туризму України та світу, не розуміє основних методів та прийомів оцінки релігійних туристично ресурсів, невміння давати їм характеристику, фрагментарне і безсистемне розкриття основного змісту теоретичних питань з грубими помилками. Невиконання практичних і самостійних завдань. Необхідне повторне вивчення дисципліни.

Основні інформаційні джерела:

1. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навчальний посібник/ Любіцева О.О., – К.: Альтерпрес, 2011. – 416 с.
2. Сапелкіна З. П. Релігія і культура. Релігійний туризм : навч. посіб.– К. : Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012. – 220 с.
3. Сапелкіна З.П. Релігійний туризм. Навчальний посібник / З. П. Сапелкіна. – К.: Альтерпрес, 2009. – 244 с.
4. Релігійний туризм: термінологічний словник-довідник / автор-упорядник Т. Божук. – Л.: Український бестселер, 2010. – 152 с.
6. Ковальчук А.С. Географія релігій в Україні: Монографія – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 308 с.
5. Географія релігійного туризму в Україні. Навчальний посібник / А.Ковальчук, М.Рутинський, А.Манько, Т.Завадовський, Д.Каднічанський. – Львів: ТзОВ «Дизайн-Студія», 2016. – 474 с.
7. Релігійний туризм в Україні. Навчальний посібник / А. Ковальчук, Д. Каднічанський, М. Рутинський, Т. Завадовський, А. Манько – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 420 с.
8. Шуканова А.А., Вішнікіна Л.П., Федій О.А. Сільський туризм та його геопросторова організація на Полтавщині. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». – 2020. – №12. – С. 261-271.
9. Вішнікіна Л. П., Япринець Т. С., Шуканова А. А. Сучасний підхід до застосування навчального графічного моделювання у процесі навчання географічним дисциплінам // Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, Випуск 22. – 2020 – С. 56-64.

Електронні ресурси:

1. <https://www.coe.int/ru/web/compass/religion-and-belief> - Проблеми релігії, Рада Європи

2. https://tourlib.net/statti_ukr/daniljeva2.htm - Паломницький туризм в Україні: витоки, різновиди, перспективи.
3. https://tourlib.net/books_ukr/filotur111.htm - Філософський аспект паломницького туризму
4. <https://irs.in.ua/print/27056> - Інформаційний звіт Державного комітету України у справах національностей та релігій «Про стан і тенденції розвитку релігійної ситуації та державно-конфесійних відносин в Україні»
5. https://tourlib.net/statti_ukr/sergijko.htm - Свобода совісті - правова гарантія розвитку паломницького туризму
6. https://www.researchgate.net/publication/329058849_teorija_palomnictva - Бордун О.Ю. Теоретичні та прикладні засади дослідження релігійних та паломницьких потоків України
7. http://business-navigator.ks.ua/journals/2019/54_1_2019/3.pdf Основні центри католицького паломницького туризму у світі

Забезпечення: географічні і туристичні карти, атласи, мультимедійна апаратура.